

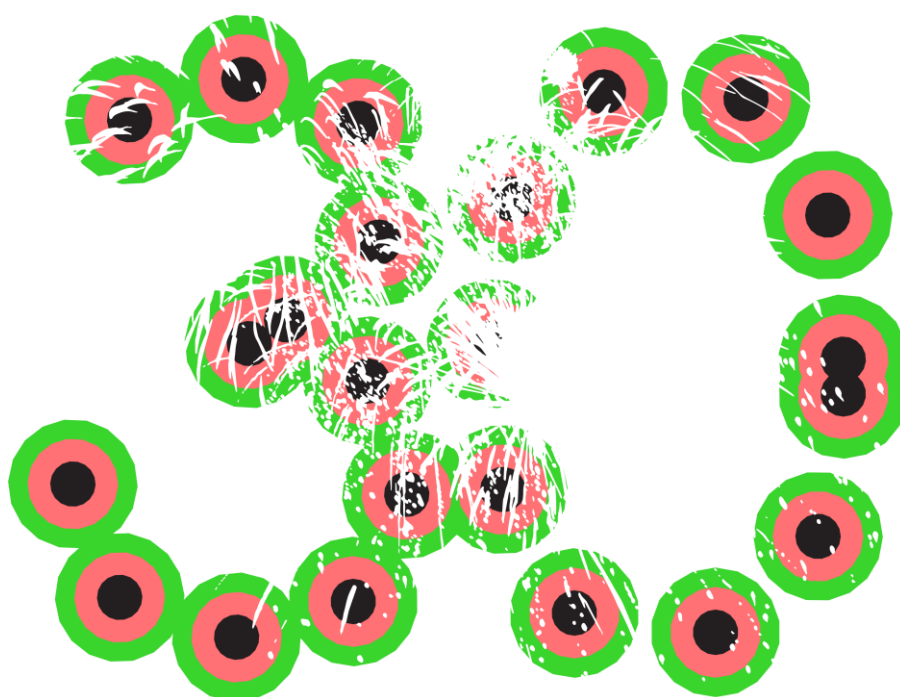
CENTRUM EXPERIMENTÁLNÍHO DIVADLA

SLAVÍ 30 LET SVOBODY

Jsme přesvědčení, že připomínat třicáté výročí listopadové revoluce má hluboký význam. Centrum experimentálního divadla spolu s Divadlem Husa na provázku, HaDivadlem a nově vzniklou platformou Terén pořádají v neděli 17. listopadu 2019 horizontální oslavu s názvem Třicet. Základní osu dne tvoří 30 rozhovorů se 30 hosty – a to nejen s lidmi, kteří si pamatují tehdejší události, ale často i s představiteli mladší generace. Součástí oslavy je i videoprojekce dobových záznamů a výtvarná instalace sestavená z revolučních hesel, prohlášení a vzkazů lidí. Ačkoliv brněnská studiová divadla nepopíratelně sehrála v Sametové revoluci důležitou roli, nehodláme tentokrát jen vzpomínat a připomínat události z roku 1989. Naší hlavní snahou je uspořádat přátelské setkání a během osmi hodin otevřít a diskutovat témata, která pokládáme za důležitá.

Třicet

Horizontální oslava
30 hostů. 30 rozhovorů. 30 let.

17. listopadu 2019
od 16:00 do 24:00 hodin

Hosté a témata

Nechceme pouze revokovat minulost a připomínat tehdejší události. Za mnohem zásadnější pokládáme mluvit o tématech, která považujeme za důležitá – nejen v souvislosti s vývojem posledních třiceti let, ale zejména dnes. Během neuvěřitelných osmi hodin rozhovorů v nepřetržitém sledu přivítáme celkem 30 zajímavých hostů – lidí, kteří mají k danému tématu co říci.

KRISTINA ANDĚLOVÁ - DIVOKÉ DEVADESÁTKY A JEJICH DĚDICTVÍ

90. léta jsou spojena jak s tunelováním a bujením šedé ekonomiky, tak s euforickou svobodou, která jako by se od té doby vytratila. Transformace umožnila tehdejším mladým lidem dostat se do pozic, kam jinak spějí desítky let. Ve stínu černo-bílého vidění často zaniká specifická kultura devadesátek, na kterou vzpomíná generace dnešních třicátníků. O tom všem promluví historička Kristina Andělová z Ústavu soudobých dějin AV ČR.

BARBORA BEREZŇÁKOVÁ – POREVOLUČNÝ VÝVOJ OČAMI OBYČAJNÝCH LUDÍ

Dokumentaristka, vyštudovala na VŠMU aj New York Film Academy. Vyrastala v mečiarizme a túto dobu zreflektovala vo filme Skutok sa stal. V dokumentárnom cykle Opýtaj sa vašich sa venuje udalostiam rokov 1968 a 1989 očami bežných ľudí.

BARBORA BÍROVÁ - SOUČASNÁ KRIZE DOSTUPNOSTI BYDLENÍ

Jak na česká města dopadá krize dostupnosti bydlení? A o čem vlastně mluvíme, když říkáme „krize bydlení“? Antropoložka Barbora Bírová z Platformy pro sociální bydlení vyloží, jak jsme se do současné situace dostali a jaké z ní vedou cesty ven.

ĽUBO BURGR – ALTERNATÍVNA KULTÚRA ZA TOTALITY NA ODĽAHLEJ VÝCHODOSLOVENSKEJ PERIFÉRII VS. PO REVOLÚCII V HLAVNOM MESTE

Hudobník, režisér, skladateľ, herec. Od 80tych rokov mnohostranne aktívny v hudbe aj divadle. Pred revolúciou bol súčasťou prešovského undergroundu, po revolúcii bratislavskej kaviarne v projektoch Ali Ibn Rachid, Divadlo STOKA, Divadlo SkRAT, A4, Požoň Sentimentál, Burgr&Pjoni, Združenie pre súčasnú operu a i.

VANDA ČERNOHORSKÁ – OSUDY FEMINISMU: NEŽÁDOUCÍ SVOBODA?

Proč se součástí porevolučního importu společenských modelů západu nestal také feminismus a genderová otázka, a boj za rovnoprávnost je u nás nadále nepopulární agendou? V době, kdy se ve Střední Evropě vrací zpět autoritářství se zřetelně patriarchálním nádechem, je na místě se ptát, jaká je situace lidských – a tedy i ženských – práv. Témata pro socioložku Vandu Černožorskou, doktorandku FSS MU a zástupkyni Genderové expertní komory ČR.

MICHAL DOLEŽEL - VÝZNAM A BUDOUCNOST BRNĚNSKÉHO SOKOLA

Člen brněnského Sokola a spolku Post Bellum – Paměť národa. Brněnský zastupitel, archeolog a etnolog usiluje o propojení občanského života v Brně s jeho historií, kulturou a uměním. Organizoval festival *Sokolské culturae*, festival *Moje 20. století* či výstavu historických fotografií pod širým nebem *Paměť v ulicích*. V rozhovoru promluví o občanském životě v Brně, o smyslu Sokola v dnešní době a o potřebě zachovávat svědectví pamětníků nejen komunistických zločinů.

EVA FRAŇKOVÁ – ZEMĚDĚLSTVÍ V ČR PO LISTOPADU 1989

Kolektivizace vesnice patří k nejtrvalejšímu dědictví komunistické diktatury. V Československu také byla provedena důkladněji než v Polsku či Maďarsku. Po roce 1989 se ale, na rozdíl od boomu v živnostnictví, drobné zemědělství do Čech a na Moravu nevrátilo – naopak se stalo ještě intenzivnějším, mechanizovanějším a vůbec „větším“ než dříve. O tom bude mluvit Eva Fraňková z Katedry environmentálních studií FSS MU.

MILOŠ GREGOR - FENOMÉN FAKE NEWS

Politolog. Na doktorandském studiu politologie se věnuje zejména politickému marketingu, branding v politice a propagandě. Spolu se skupinou studentů (*Zvol si info*) napsal oceňovanou popularizační publikaci *Nejlepší kniha o fake news, dezinformacích a manipulacích!!!*. V rozhovoru zaměřeném na fenomén fake news a dezinformací dojde i na to, v jakém stavu je marketing českých politických stran.

JIŘÍ HLAVENKA - KAM NÁS VEDOU INFORMAČNÍ TECHNOLOGIE?

Podnikatel a investor. Vizionář, který v oblasti informačních technologií nejednou tzv. „předběhl dobu“ – byl u prvopočátků českého internetu, spoluzaložil první internetový obchod Vltava.cz, vydal více než třicet publikací z oblasti informačních technologií a internetu, investuje do nadějných startupů – v posledních letech například do mimořádně úspěšného projektu Kiwi.com. V rozhovoru promluví o tom, proč coby úspěšný podnikatel považuje za důležité podporovat nejisté začínající projekty a jak vidí budoucnost nejen internetovou.

DANA HRADCOVÁ – ÚSTAV(EB)NICTVÍ 30+

Rozhovor s praktickou filosofkou Danou Hradcovou o naší křehkosti, zranitelnosti a vzájemné závislosti v minulosti, současnosti i budoucnosti. O životě lidí označovaných za postižené, o výstavbě, údržbě a rozpadu budov, jež nám mají umožnit vést společný „normální“ život.

TOMÁŠ HUČKO - GENERÁCIA NEZAŤAŽENÁ ŽIVOTOM V SOCIALIZME - AKÝ JAZYK POUŽÍVAŤ NA PÍSANIE O ĽAVICOVÝCH TÉMACH DNES?

Prekladateľ, spisovateľ, rozhlasový dramatik, šéfredaktor angažovaného mesačníka Kapitál, spoločensko-kultúrneho časopisu združujúceho autorov a autorky z rôznych umeleckých a spoločensko-vedných odvetví. Snaží sa preniesť aktuálne spoločenské témy do slovenského kontextu a vybojovať im miesto na mediálnom trhu.

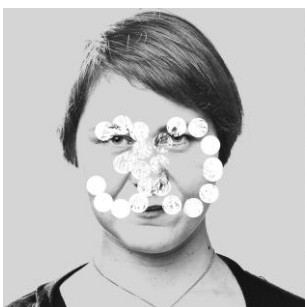
NADĚŽDA JOHANISOVÁ – KLIMATICKÁ ZMĚNA, EKOLOGIE A EKONOMICKÝ SYSTÉM

Jak hluboké kořeny má současná krize? Jak přesně souvisí náš ekonomický systém se současným rozvratem? Je jádro problému v „ekonomismu“? A jak k tomu přispívá ekonomická teorie hlavního proudu? O tom všem si budeme povídat s ekologickou ekonomkou Naděždou Johanisovou, působící na Katedře environmentálních studií FSS MU.

PETER KALMUS - IZOLÁCIA KOŠICKÉHO DISENTU A KONTAKTY NA PRAHU, BRNO, OLOMOUC PRED 1989

Umelec-samouk, disident, občiansky aktivista, spoločensky angažovaný pred aj po revolúcii. V rozhovore poskytne svoj pohľad na stav občianskej spoločnosti v minulosti a dnes z Košíc, mesta, ktoré bolo vždy príliš ďaleko od diania a príliš náchylné na ponorkovú chorobu.

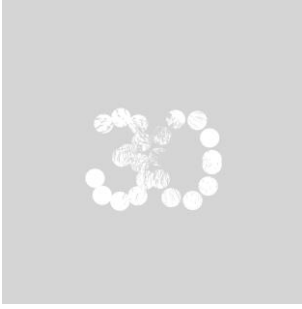
EVA KLÍČOVÁ – TRANSFORMACE LITERATURY

Porevoluční literatura se v tržním prostředí po roce 1989 sice zbavila cenzury a nutnosti respektovat normalizační „realismus“, musela ale čelit dříve nepředstavitelné kulturní komercializaci. Jak listopadový předěl proměnil psaní v ČR a proměnil jej vůbec? Reflexi nabídne přední literární kritička a redaktorka brněnského časopisu Host, Eva Klíčová.

MARKÉTA KOS MOTTLOVÁ – KONEC DEMOKRACIE 30 LET PO JEJÍM TRIUMFU

Rok 1989 byl globálně vnímám jako vítězství demokracie v přímé soutěži s autoritářstvím. Třetí vlna demokracie, o které mluvil Samuel Huntington se sice převalila světem, po třiceti letech ale jako by hrozilo, že po ní zůstane jen několik jezírek. O dnešní krizi demokracie bude mluvit politoložka Markéta Kos Mottlová.

DANA KROKOVÁ – OBČANSKÉ HNUTÍ ROMŮ V 90. LETECH

Působí jako romská poradkyně na Magistrátu města Brna. Dlouhodobě se věnuje romské komunitě, předškolním dětem a ženám. Rozhovor se bude věnovat lokálnímu dění v Brně, proměnám romské komunity, romských hnutí a soužití Romů s majoritou.

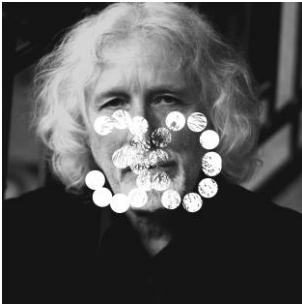
VÁCLAV MENCL - MĚSTO BRNO PO PÁDU KOMUNISTICKÉHO REŽIMU

V letech 1990-1992 primátor Brna. Na brněnském VUT vystudoval obor stavba měst a o mnoho let později sám jedno vedl. Tématem rozhovoru bude stav města Brna jen pár měsíců po listopadové režimní změně, tehdejší nejpálčivější úkoly a následné proměny Brna nejen po urbanistické stránce.

LUDEK NAVARA - PŘÍBĚHY ŽELEZNÉ OPONY

Novinář, spisovatel a historik. Spolupracuje zejména s MF DNES a Českou televizí. Zabývá se zločiny nacismu a komunismu. Mimo jiné vydal knihu *Příběhy železné opony* a další dvě její pokračování. Hovořit bude o historických okolnostech pádu železné opony, režimní změny 17. listopadu 1989 i o tom, jak v tomto kontextu vnímá vývoj posledních třiceti let.

PETR OSLZLÝ - ÚLOHA DIVADLA HUSA NA PROVÁZKU V LISTOPADU 1989

Dlouholetý dramaturg Divadla Husa na provázku a ředitel Centra experimentálního divadla, nyní rektor Janáčkovy akademie múzických umění v Brně. V 80. letech spolupořádal tajné bytové semináře Podzemní univerzity, v roce 1989 byl jedním z organizátorů listopadové stávkové akce a zakládajícím členem Občanského fóra. V letech 1990-1992 působil jako poradce a asistent Václava Havla. Promluví o tvorbě a činnosti Divadla Husa na provázku v normalizačních letech, o jeho úloze v turbulentních událostech, které vedly k režimní změně v listopadu 1989, i o tom, jak dnes vnímá úlohu experimentálního divadla.

TOMÁŠ PAVLAS – MUŽI A DEMOKRACIE

Jakou roli sehráli muži v transformaci společnosti před třiceti lety a jakou hrají dnes? Proč jsou stále veřejně činní muži tak málo angažovaní v otázkách rovnosti mužů a žen? Na tyto (a další) otázky bude odpovídat Tomáš Pavlas, manažer programu prosazování genderové rovnosti z organizace Otevřená společnost a zakladatel iniciativy Genderman.

JAN POLYAK – DEMOKRACIE - EKONOMICKÝ A SOCIÁLNÍ PROPAD ROMŮ?

Byl vůbec prvním asistentem prevence kriminality v Brně, působí také jako mentor romských rodin. Je muzikant, hraje na basovou kytaru a v komunitě je velmi uznávanou osobností. Rozhovor s ním bude sledovat osobní zkušenost Roma se změnou režimu, jeho příběh před a po roce 1989 včetně reflexe současné situace romské komunity jeho optikou.

ANNA POSPĚCH DURNOVÁ – SEBEURČENÍ, EMOCE A DEMOKRACIE

Podářilo se s přechodem k modelu liberální demokracie „liberalizovat“ a „odpaternalizovat“ i (zdravotnické) instituce? Co nám debata třeba o domácích porodech říká o společnosti jako celku – a o jejím vývoji za posledních třicet let? Politoložka Anna Pospěch Durnová z Institut für Höhere Studien ve Vídni a FSV UK bude hovořit o propojení emocí a demokracie na konkrétních příkladech z vlastního výzkumu.

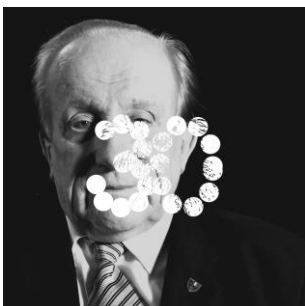
SANDRA SILNÁ - ROLE DUCHOVNÍCH A CÍRKVÍ V DNEŠNÍM SVĚTĚ

Farářka. Duchovní Husova sboru v brněnské Botanické ulici je známá nejen širokým záběrem svých zájmů (studovala judaistiku, psychosociální studia, environmentální studia, teologii a nyní pivovarnictví, chová včely a vaří vlastní pivo značky *Božíňku*), ale především svým otevřeným přístupem k roli farářky. Rozhovor s ní se zaměří na to, jakou duchovní pomoc dnes lidé hledají u farářky, jaká je role a postavení církve v současném světě a proč je dobré, aby byla jako farářka aktivní na sociálních sítích, pořádala brunches a otevírala církev mladým lidem.

JANA SOUKUPOVÁ - SITUACE BRNĚNSKÉHO DISENTU

Novinářka a někdejší disidentka. V 80. letech se v jejím bytě scházeli brněnští disidenti. V prosinci roku 1989 spoluzaložila první nezávislé *Moravské noviny*. Pracovala jako šéfredaktorka několika periodik. Vydala knihu *Nepoddajní aneb Nešlo to jinak* o brněnských disidentech. Rozhovor bude zaměřen na situaci brněnského disentu, události 17. listopadu 1989 v Brně i její osobní pohled na vývoj, který následoval.

VLADIMÍR STEHLÍK - PAMĚTNICKÁ ZKUŠENOST S PROTIKOMUNISTICKÝM ODBOJEM

Bojovník proti komunistickému režimu. V 50. letech dával najevo nesouhlas s komunistickým režimem, a byl proto vyloučen z vysokoškolského studia. Založil protistátní skupinu a za její aktivity byl odsouzen ke třem letům vězení za podvracení republiky. Později byl odsouzen k práci v uranových dolech. V roce 1968 se aktivně zapojil do událostí Pražského jara a v roce 1989 se stal jedním ze zakladatelů brněnského Občanského fóra. V rozhovoru promluví o tom, proč považoval za nezbytné osobně se angažovat v protikomunistickém odboji a jak hodnotí vývoj třiceti porevolučních let.

BARBORA ŠEDIVÁ - BRNO, TRENČÍN, BRATISLAVA, KOŠICE - ŠPECIFIKÁ KULTÚRNEHO SIEŤOVANIA

Kurátorka, teoretička, organizátorka predovšetkým na poli nových médií a neobjavenej lokálnej tvorby po celom Česku, Slovensku, aj v zahraničí. Zaujíma sa o transformujúci sa kultúrny svet, kde vďaka nástupu technológií a sieťovaniu ľudí miznú hranice medzi lokálnym a globálnym. Členka kolektívu 4AM, spoluzakladateľka kultúrneho priestoru PRAHA v Brne, festivalu Multiplace, v minulosti pôsobila v projektoch Cena Oskara Čepána, Tabačka Kulturfabrik, a i.

MARCEL TOMÁŠEK – FILOSOFIE VEŘEJNÉHO PROSTORU

Rok 1989 znamenal pro městskou krajinu a územní plánování zásadní zlom. Jak se staví současnost a společnost k stavebnímu dědictví socialismu? Existuje v České republice snaha promyšlet proměnu využití veřejného prostoru, nebo jsme jen hřištěm developerů? Promluví přední historický sociolog Marcel Tomášek z FHS UK a Fakulty architektury ČVUT.

LUCIE TRLIFAJOVÁ – (NE)DŮSTOJNÉ MZDY

Kolik stojí důstojný život v porevolučním Česku? Lucie Trlifajová z centra SPOT a Platformy pro důstojnou mzdu bude reflektovat problém ne/rovností, nízkých mezd a vývoj tří dekád demokratizovaného trhu práce.

DOMINIK ŽELINSKÝ – ČESKO-SLOVENSKO PO TRICETI LETECH

„Sametová“ či „něžná“ revoluce byly patrně tím posledním dějinným aktem, který Češi a Slováci uskutečnili spolu – v rozdílné povaze listopadových událostí se zrcadlí i jiný průběh normalizace v obou částech federace. Jestliže ale v 90. letech české elity hleděli na Slovensko jako na relikv východního autoritářství, dnes do něj často promítají vlastní naděje (a frustrace). O současných česlo-slovenských vazbách promluví Dominik Želinský, sociolog působící na University of Edinburgh.

MICHAL ŽENÍŠEK - TRICET LET LEGENDÁRNÍHO BRNĚNSKÉHO KNIHKUPECTVÍ

Knihkupec. Jako jeden z prvních otevřel po listopadu 1989 soukromé knihkupectví, které v Alfa pasáži funguje dodnes, teď ho však zřejmě čeká změna majitele. Rozhovor bude sledovat osudy legendárního brněnského knihkupectví, kde se po třicet let setkávají významné osobnosti nejen brněnské kultury, a jak se za tu dobu proměnily čtenářské zvyklosti a postavení malého výběrového knihkupectví mezi internetovými giganty.

Debaty a moderátoři

Páteří oslavy bude symbolicky 30 rozhovorů se 30 osobnostmi. Debaty probíhají ve foyeru Divadla Husa na provázku a jejich moderátory jsou:

SOŇA BARANOVÁ

Moderátorka České televize, dříve redaktorka Českého rozhlasu Brno.

PETR KUBALA

Sociolog působící na Sociologickém ústavu Akademie věd, kde se v oddělení Socioekonomie bydlení zabývá současnou krizí dostupnosti bydlení ve velkých městech. V Brně dokončuje doktorát na FSS MU a zároveň se tu dříve podílel na výzkumu pro projekt Rapid Re-housing.

MATĚJ METELEC

Esejista, publicista a redaktor kulturního čtrnáctideníku A2. Publikoval desítky textů různých žánrů v mnoha periodikách, krom domovské A2 například v Labyrint Revue, Hostu nebo Salonu Práva. Ve svých esejích se věnuje dějinám marxismu nebo českému politickému myšlení. Pravidelně spolupracuje s MFDF Ji.hlava a HaDivadlem.

SAMČO, BRAT DÁŽDIOVEK

Venuje sa performatívnej tvorbe (divadlo, slam poetry, koncerty s projektmi Samčo, brat dážd'oviek, Pentagramček alebo Verejně deti). Nahráva v teréne, zbiera detskú hudobnú a dramatickú tvorbu, píše o hudbe a utajenej kultúre, trénuje umelú neinteligenciu, dokumentuje bizarné spoločenské javy zasadené do lokálneho kontextu.

ALICA SIGMUND HERÁKOVÁ

Romská novinářka, zakladatelka online televizi Tuke.TV, mj. pracovala pro Muzeum romské kultury, pro které např. editovala publikaci Amendar: Pohled do světa romských osobností nebo Českou televizi a Český rozhlas Radiožurnál.

TEREZA STRNADOVÁ

Novinářka (Česká televize), dříve reportérka pořadu Reportéři ČT a redaktorka brněnské redakce MF DNES. Spoluautorka divadelní hry Mediální pakáž aneb Dreamjob tematizující problematiku dezinformací a fake news.

Videoprojekce

Na jevišti provázek.sálu budou probíhat projekce dobových záznamů z listopadu a prosince roku 1989 z Brna. Součástí projekce jsou také záznamy z tehdejších představení tzv. scénického časopisu Rozrazil, který byl společným projektem Divadla na provázku a HaDivadla. Unikátní záznamy zachycují pasáže, v nichž členové divadla přímo reagovali na tehdejší dění. Autory záznamů z náměstí Svobody, z brněnských ulic, z představení a ze zákulisí Domu umění jsou zejména Aleš Záboj a Vít Kopřiva. Výběr záznamů a střih Aňa Babjarová.

Zed' paměti

Důležitou součástí naší oslavy bude instalace dobových materiálů. Základ instalace tvoří dobová revoluční hesla a transparenty, ale i apely a vzkazy lidí, důležitá prohlášení, vybízení ke stávkám a občanské neposlušnosti, pasáže ze zajímavých esejí, články či předvolební letáky a volební lístky. Autorem instalace je Matěj Sýkora, který je zároveň scénografem prostoru, v němž budou probíhat debaty.

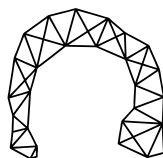

Charakter oslavy a průběh dne

Naší snahou je vytvořit horizontální událost – zrušit hranice mezi jevištěm a hledištěm a vytvořit místo a atmosféru pro setkávání. K rozhovorům proto zveme nejen 30 hostů, ale i naše diváky. Mimořádná oslava Centra experimentálního divadla začíná v 16,00 hodin a bez přerušení potrvá až do půlnoci. Nechceme, aby vznikl jakýsi definitivně uzavřený jevištní tvar koncentrovaný do krátkého inscenačního času. Věříme, že se u nás hosté a diváci zdrží déle, aby se mohli vzájemně potkat a mluvit spolu o všem, co je zajímavé. Po celou dobu konání bude k dispozici bar s jídlem a pitím na provázek.dvoře. Můžete přicházet a odcházet dle libosti, zúčastnit se v případě zájmu dalších akcí v Brně a zase se vrátit za námi.

17. listopadu 2019
od 16:00 do 24:00 hodin

c e d

Centrum experimentálního divadla
Divadlo Husa na provázku, HaDivadlo, Terén

Centrum experimentálního divadla, p.o.
Vanda Košuličová
+420 736 473 521
Zelný trh 9, 602 00 Brno

www.ced-brno.cz/30